

قانون اصلاح قوانین و مقررات موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

فصل اول - کلیات

ماده ۱- به منظور تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) و نظارت بر اجرای آنها و همچنین انجام تحقیقات مربوط، موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران که در این قانون اختصاراً موسسه نامیده می‌شود به موجب مواد بعدی این قانون انجام وظیفه خواهد نمود.

ماده ۲- موسسه دارای شخصیت حقوقی مستقل کشوری بوده و بصورت غیرانتفاعی اداره می‌شود.
تبصره - تشکیلات تحقیقاتی موسسه معادل پژوهشگاه محسوب و از مقررات مربوطه تبعیت نموده و از امکانات آن برخوردار خواهد شد.

فصل دوم - موضوع

ماده ۳- وظایف موسسه مبتنی بر تحقیقات، تدوین و اجرای استاندارد به شرح زیر است:

- ۱- تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) بعنوان تنها مرجع رسمی این وظیفه در کشور.
- ۲- انجام تحقیقات به منظور تدوین استاندارد، بالا بردن کیفیت کالاهای تولید داخلی، کمک به بهبود روشهای تولید و کارآیی صنایع.
- ۳- ترویج استانداردهای ملی.
- ۴- نظارت بر اجرای استانداردهای اجباری
- ۵- کنترل کیفی کالاهای صادراتی مشمول استاندارد اجباری و جلوگیری از صدور کالاهای نامرغوب به منظور فراهم آوردن امکانات رقابت با کالاهای مشابه خارجی و حفظ بازارهای بین‌المللی.
- ۶- کنترل کیفیت کالاهای وارداتی مشمول استاندارد اجباری به منظور حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان داخلی و جلوگیری از ورود کالاهای نامرغوب خارجی.
- ۷- ترویج سیستم بین‌المللی یکاها (SI) به عنوان سیستم رسمی اوزان و مقایسه‌ها در کشور و کالیبره کردن وسائل سنجش.
- ۸- آزمایش و تطبیق نمونه کالا با استانداردهای مربوطه، اعلام مشخصات و اظهارنظر مقایسه‌ای صدور گواهینامه لازم.

تبصره ۱- تعیین و تدوین نشر و نظارت بر اجرای استانداردهای مواد دارویی بر عهده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد.

تبصره ۲- نظارت بر اجرای استانداردهای مربوط به انرژی هسته‌ای بر عهده دستگاه ذریع می‌باشد.

تبصره ۳- آزمایشگاههایی که تاییدیه لازم را از موسسه دریافت نموده باشند می‌توانند در رابطه با تطبیق ویژگی کالاها با استانداردهای ملی مربوط اظهارنظر نمایند.

ماده ۴- موسسه موظف است نسبت به تعیین تکلیف و ویژگیهای کالاهای ساخت داخل و وارداتی که از نظر ایمنی و بهداشت عمومی حائز اهمیت می‌باشند اقدام و نتایج حاصل را جها اطلاع عموم و مراجع ذیربط اعلام نماید.

ماده ۵- موسسه می‌تواند به منظور کنترل کیفی و کمی مواد اولیه و ساخت تا مرحله بسته‌بندی، بارگیری، حمل، تخلیه و انتقال کالا به محل مصرف و در جهت رقابت با موسسات و شرکتهای مشابه خارجی با تصویب هیات وزیران، از طریق ایجاد نمایندگی یا شعبه در خارج از کشور و ارائه خدمات بازرسی به بخشهای دولتی و غیردولتی براساس ضوابطی که به تصویب شورایعالی استاندارد می‌رسد، فعالیت نماید.

تبصره - موسسه تنها مرجع رسمی برای تایید صلاحیت شرکتهای و موسسات بازرسی کننده داخلی و خارجی (سورویانس) می‌باشد.

ماده ۶- موسسه می‌تواند با تصویب شورایعالی استاندارد، اجرای استاندارد کالاها و یا بخشی از یک استاندارد و یا آئین‌های کار را که از نظر ایمنی حفظ سلامت عمومی و حصول اطمینان از کیفیت فرآورده و حمایت از مصرف کننده و یا سایر جهان رفاهی و اقتصادی ضروری باشد با تعیین مهلت‌های لازم که از سه ماه کمتر نخواهد بود، اجباری اعلام نماید.

تبصره ۱- موسسه مکلف است اجباری کردن استانداردها و آئین‌های کار و مهلت اجرای آنها را در دو نوبت به فاصله ده روز در روزنامه رسمی دادگستری جمهوری اسلامی ایران و دو روزنامه کثیرالانتشار آگهی و از طریق سایر رسانه‌های گروهی نیز به اطلاع عموم برساند.

تبصره ۲- کیفیت مواد و کالاهای وارداتی برحسب ضرورت و اولویت و توجه به مسائل ایمنی و بهداشتی و اقتصادی باید با استانداردهای ملی جمهوری اسلامی ایران و با استانداردهای کشور مبدا و یا استانداردهای معتبر و مورد قبول موسسه منطبق باشد. اولویت مواد و کالاها را شورایعالی استاندارد تعیین می‌نماید. تبصره ۳- موسسه می‌تواند به منظور جلوگیری از صدور کالاهای نامرغوب و حفظ بازارهای بین‌المللی تدریجاً اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری نماید.

تبصره ۴- در مواردی که اجرای استاندارد درباره فرآورده‌هایی اجباری اعلام می‌گردد اعطاء هر گونه تسهیلات به واحدهای تولیدکننده این قبیل فرآورده‌ها از سوی وزارتخانه‌ها و سازمانهای مختلف دولتی و نیز تبلیغات رسمی این فرآورده از طریق رسانه‌های ارتباط جمعی منوط به داشتن پروانه کاربرد علامت استاندارد با تاییدیه آن و یا تایید موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران خواهد بود.

ماده ۷- عیار رسمی مصنوعات فلزات گرانبها در استاندارد رسمی مربوط تعیین می‌گردد.

تبصره - تدوین استاندارد نشر آگهی‌های قانونی، اجرای استاندارد، علامت گذاری کنترل استاندارد مصنوعات فلزات گرانبها تابع مقررات کلی این قانون است و موسسه تنها مرجع قانونی انگ گذاری و تعیین عبارت فلزات گرانبها است.

ماده ۸- تدوین استاندارد اوزانو مقیاس‌ها و وسائل سنجش، اجرای استاندارد، نشر آگهی‌های قانونی، علامت گذاری و کنترل و نظارت و آزمایش ادواری اوزان و مقیاس‌ها و وسائل سنجش تابع مقررات کلی این قانون است.

ماده ۹- هر گاه اجرای استاندارد در مورد کالاهایی اجباری اعلام شود، پس از انقضای مهلت‌های مقرر، تمرکز، توزیع و فروش اینگونه کالاها با کیفیت پایین‌تر از استاندارد مربوط و یا بدون علامت استاندارد ایران ممنوع و با رعایت

شرایط و امکانات خا طی و دفعات و مراتب جرم و مراتب تعزیر اعم از احضار، وعظ، تذکر، توبیخ، تهدید و اخذ تعهد و حبس از یک ماه تا دو سال و جزای نقدی از یکصد هزار ریال تا پنجاه میلیون ریال به حکم محاکم صالحه محکوم خواهند شد.

تبصره ۱- عدم اجرای آئین‌های کار اجباری پس از انقضای مهلت‌های مقرر مشول ضوابط این ماده می‌باشد.

تبصره ۲- رعایت کلیه مقررات استانداردهای اجباری در مورد کالاهای وارداتی الزامی خواهد بود.

تبصره ۳- موسسه می‌تواند با تصویب شورای عالی استاندارد مفاد این ماده را درباره کالاهایی که استاندارد تشویقی آنها در کشور اجرا می‌شود، معمول دارد.

تبصره ۴- موسسه می‌تواند علاوه بر اعلام جرم و درخواست تعقیب متخلفین موضوع این ماده از مراجع قضایی، فرآورده‌های خارج از استاندارد و فاقد علامت استاندارد را از مرکز تولید، تمرکز، توزیع و فروش جمع‌آوری و توقیف نموده و به منظور جلوگیری از ادامه تولید اینگونه فرآورده‌ها ابزار، ماشین‌آلات و وسائل تولید مربوط را موقتاً لاک و مهر نماید.

تبصره ۵- فرآورده‌های موضوع تبصره ۴ این ماده پس از کشف توسط بازرسان و کارشناسان موسسه مورد بررسی کارشناسی قرار گرفته و قابلیت مصرف (انسانی و حیوانی) و یا بهسازی و اصلاح آن و یا استفاده از آن به عنوان مواد اولیه یا ضایعات و یا احتمالاً معدوم نمودن این قبیل فرآورده معین گشته و پس از صدور حکم توقیف از سوی مراجع قضایی معدوم و یا به فروش رسیده و وجوه حاصله به حساب خزانه واریز و معادل آن در چهارچوب قانون بودجه کل کشور به مصرف توسعه و تجهیز آزمایشگاه‌های موسسه می‌رسد.

تبصره ۶- مسئولیت کنترل فرآورده‌های مشمول استاندارد اجباری در واحدهای تولید بعهدہ افرادی خواهد بود که دارای تحصیلات ازم و تجربه کافی در رشته‌های تولید مربوط باشند. چگونگی تایید صلاحیت علمی و فنی و عزل و نصب این افراد به موجب آئین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب وزرای عضو شورای عالی استاندارد می‌رسد.

ماده ۱۰- هر کاسب و تاجر و یا هر شخص حقیقی و حقوقی که به نحوی با امور تولید، تجارت، ارائه خدمات و دادوستد عمومی اشتغال دارد، چنانچه دارای اوزان و مقیاسها و وسائل سنجش قلب بوده و یا با اوزان و مقیاسهای تقلبی و یا غیرقانونی دادوستد کند، با رعایت شرایط و امکانات خا طی و دفعات و مراتب جرم و مراتب تعزیر اعم از احضار، وعظ، تذکر، توبیخ، تهدید و اخذ تعهد و حبس از دو ماه تا دو سال و جزای نقدی از دویست هزار ریال تا ده میلیون ریال بعلاوه به استرداد معادل اموالی که با تقلب کسب کرده با حکم محاکم صالحه محکوم خواهد شد و اوزان و مقیاسها و وسائل سنجش مذکور به نفع موسسه ضبط خواهد شد.

ماده ۱۱- هر کس مشخصات فرآورده‌های مشمول استاندارد اجباری را پس از تهیه، تولید یا سخت تغییر دهد یا از ظروف و وسایل بسته‌بندی مخصوص فرآورده‌های استاندارد شده برای بسته‌بندی و عرضه و فروش فرآورده‌های خارج از استاندارد استفاده کند، یا به قصد تقلب و یا به هر کیفیتی در قوطی، بسته، جعبه و لفاف محتوی فرآورده‌های مشمول استاندارد اجباری دخل و تصرف نماید و یا بجای جنس استاندارد شده جنس دیگری تحت همان عنوان عرضه کند و یا به فروش برساند و یا به قصد تقلب از برگهای آزمایش و تشخیص مشخصات فرآورده و همچنین پروانه کاربرد علامت

استاندارد ایران در غیر مورد استفاده کند و یا علامت استاندارد ایران را بدون دریافت پروانه بر روی محصولات خود بکار برد، به حبس از شش ماه تا دو سال و جزای نقدی از یک میلیون ریال تا پنجاه میلیون ریال محکوم خواهد شد.
ماده ۱۲- هر گاه ارتکاب یکی از جرائم مذکور در این قانون موجب بیماری یا آسیب جدی گردد مرتکب حسب نتایج حاصله به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد:

۱- در صورتیکه مدت معالجه زائد بر دو ماه نباشد مجازات مرتکب شش ماه تا دو سال حبس تعزیری و پانصد هزار تا دو میلیون ریال جزای نقدی.

۲- در صورتیکه مدت معالجه زائد بر دو ماه باشد مجازات مرتکب یک تا سه سال حبس تعزیری و یک میلیون تا دو میلیون ریال جزای نقدی.

۳- در صورتیکه موجب نقص عضو شود مجازات مرتکب حسب مورد سه تا ده سال حبس تعزیری و دو میلیون تا پنج میلیون ریال جزای نقدی.

۴- در صورتیکه منتهی به مرگ شود مجازات مرتکب سه الی پانزده سال حبس تعزیری و سه میلیون تا ده میلیون ریال جزای نقدی خواهد بود.

در تمام موارد فوق در صورت شکایت مصرف کننده و به شرط اقوی بودن سبب از مباشر، دیه و خسارت مصرف کننده براساس قانون مجازات اسلامی و بر طبق حکم محاکم جبران می‌گردد.

ماده ۱۳- بازرسان و کارشناسان موسسه مجاز هستند به دستور موسسه به محل‌های تولید، بسته‌بندی، تمرکز، عرضه و فروش کالاها و یا خدمات مشمول استانداردهای اجباری وارد شده و به بازرسی و نمونه برداری بپردازند.
مسئولین واحدهای تولیدی و خدماتی و محل‌های عرضه و فروش کالاها مشمول استاندارد اجباری و یا سایر اشخاص چنانچه از ورود بازرسان و کارشناسان موسسه جلوگیری بعمل آورند و یا از انجام بازرسی و نمونه‌برداری ممانعت نمایند به حبس از ۵ ماه تا یک سال و جزای نقدی از پانصد هزار ریال تا یک میلیون ریال با حکم محاکم صالحه محکوم خواهند شد.

ماده ۱۴- در صورت تخلف تولیدکننده یا فروشنده از مقررات اعلام شده در رابطه با کالاها استاندارد شده یا اوزان یا مقیاس و وسائل سنجش، با شکایت مشتری و اثبات موضوع، خسارت مشتری حسب مورد تماماً توسط تولیدکننده یا فروشنده با حکم محاکم صالحه پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۵- موسسه می‌تواند برای انجام وظایف خود افراد و موسسات ذیصلاح را به عنوان کارشناس استاندارد و تحقیقات صنعتی انتخاب و از آنها استفاده نماید. طرز انتخاب و حدود و اختیارات و میزان حق الزحمه کارشناسان طبق آئین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۶- موسسه مجاز است در ازاء خدماتی که انجام می‌دهد برحسب طبقه‌بندی خدمات و به موجب تعرفه‌ای که راساً تعیین و به تصویب شورای عالی استاندارد می‌رسد کارمزد متناسب دریافت نماید.

ماده ۱۷- موسسه موظف است در کلیه گمرکات ورودی و خروجی کشور آزمایشگاه‌های مناسب دپار نماید.

تبصره ۱- کلیه آزمایشگاه‌هایی که بر اساس مصوبه هیات وزیران از موسسه منتزع شده، مجدداً به موسسه مسترد خواهد شد.

تبصره ۲- گمرکات کشور موظفند خدمات آزمایشگاهی خود را از آزمایشگاههای موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران دریافت نمایند.

فصل سوم - ارکان

ماده ۱۸- ارکان موسسه عبارتند از:

۱- شورایعالی استاندارد

۲- رئیس موسسه

شورایعالی استاندارد

ماده ۱۹- ترکیب شورایعالی استاندارد عبارت است از:

۱- رئیس جمهور که ریاست شورایعالی را برعهده دارد.

۲- وزیران بازرگانی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، پست و تلگراف و تلفن، جهادسازندگی، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، صنایع، فرهنگ و آموزش عالی، کار و امور اجتماعی، کشاورزی، مسکن و شهرسازی، معادن و فلزات، نفت، نیرو، رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست و دادستان کل کشور

* - اصلاحیه به موجب مصوبه مورخ ۱۳/۳/۱۳۷۶ مجلس شورای اسلامی

۳- رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران.

۴- رئیس موسسه به عنوان دبیر شورای عالی استاندارد.

۵- دو نفر کارشناس در امور استاندارد که به پیشنهاد رئیس جمهور و به حکم رئیس جمهور برای مدت سه سال به این سمت انتخاب می‌شوند.

تبصره ۱- جلسات شورای عالی استاندارد حداقل سالی یکبار به دعوت رئیس شورای عالی تشکیل و با حضور

حداقل دو سوم از اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات آن با رأی اکثریت مطلق اعضای شورایعالی معتبر خواهد بود.

تبصره ۲- شورای استاندارد استان به ریاست استاندار و دبیری مدیر کل استاندارد منطقه و عضویت مدیران کل

وزارتخانه‌ها و سازمانهایی که وزرا و رؤسای آن عضو شورای عالی استاندارد می‌باشند و دو نفر کارشناس به پیشنهاد مدیرکل استاندارد و حکم استاندارد تشکیل خواهد شد.

وظایف و اختیارات این شورا به تصویب شورای عالی استاندارد می‌رسد.

تبصره ۳- رئیس مؤسسه استاندارد عضویت شورای عالی حفاظت محیط زیست، شورای پژوهشهای علمی کشور،

شورای عالی کار، شورای مرکز توسعه صادرات ایران، شورای سازماندهی مبادی ورودی و خروجی مجاز زمینی کشور

و شورای عالی نظارت اطاق بازرگانی و صنایع و معدن ایران را عهده‌دار خواهد بود.

(۱ و ۲ و ۳) اصلاحیه به موجب مصوبه مورخ ۱۳/۳/۱۳۷۶ مجلس شورای اسلامی

(بند ۲) و تبصره (۱) ماده (۱۹) به موجب مصوب فوق‌الذکر اصلاح و تبصره (۲) ماده مذکور حذف و دو تبصره به

عنوان تبصره‌های ۲ و ۳ به آن الحاق گردیده است.

۲) قبل از اصلاح) وزیر صنایع، صنایع سنگین، معادن و فلزات، فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، بازرگانی و کشاورزی.

تبصره ۱- (قبل از اصلاح) - جلسات شورایی عالی استاندارد حداقل سالی یکبار به دعوت رئیس شورایی عالی تشکیل و با حضور ۸ نفر از اعضاء رسمیت می یابد.

تبصره ۲- (قبل از حذف) تصمیمات شورایی عالی استاندارد با حداقل ۷ رای موافق اتخاذ می گردد. مذاکرات و تصمیمات شورایی عالی استاندارد به ترتیب تاریخ تشکیل جلسه در دفتری ثبت شده و به امضاء رئیس شورایی عالی خواهد رسید.
ماده ۲۰- وظایف و اختیارات شورایی عالی استاندارد به شرح زیر است:

۱- رسیدگی به گزارش رئیس موسسه در مورد اقدامات و برنامه های انجام شده و تعیین خط مشی و سیاست آتی موسسه در امور استاندارد کشور.

۲- تعیین خط مشی سیاست های کلی موسسه در زمینه تدوین استاندارد.

۳- تصویب آئین های مالی - اداری و استخدامی موسسه یا رعایت قوانین و مقررات.

۴- تصویب و اصلاح بودجه سالانه موسسه.

۵- تصویب اجرای اجباری استانداردها در سراسر کشور.

۶- تصویب تعرفه کارمزد ارائه خدمات سالیانه و خدمات آزمایشگاهی، تحقیقاتی و آموزشی و سایر تعرفه های مورد نیاز موسسه همراه با برنامه زمانی اعلام نتایج آزمون.

۷- تصویب ضوابط اجرای استانداردهای اجباری و تشویقی، کنترل اداری اوزان و مقیاسها

۸- اتخاذ تصمیم درباره تفویض قسمتی از اختیارات اجرایی موسسه به سایر سازمانها.

۹- نظارت بر حسن انجام امور در موسسه.

۱۰- رسیدگی به گزارشها و ارزیابی کارهای انجام شده و تجدید نظر در سیاستهای کلی موسسه در صورت لزوم.

۱۱- تصویب حساب درآمد و هزینه سالانه موسسه که به منزله تفریغ بودجه و مفاصا حساب موسسه در هر سال می باشد.

۱۲- تصویب حدود وظایف - روش کار و نحوه انتخاب اعضای کمیته های ملی استاندارد به پیشنهاد موسسه

۱۳- اتخاذ تصمیم در مورد روابط همکاری و در زمینه استاندارد با سازمانهای علمی و موسسات مشابه خارجی در چهارچوب مقررات مملکتی.

۱۴- تصویب ضوابط مربوط به ارائه خدمات بازرسی موسسه به بخشهای دولتی و غیردولتی.

۱۵- تصویب چارت سازمانی موسسه و تعیین پستهای سازمانی مورد نیاز به پیشنهاد رئیس موسسه.

۱۶- تصویب طرح علائم استاندارد به عنوان علائم رسمی دولتی.

رئیس موسسه

ماده ۲۱- رئیس مؤسسه به پیشنهاد وزیر صنایع و تصویب شورایی عالی استاندارد و حکم رئیس جمهور برای مدت ۳ سال انتخاب می شود. انتخاب رئیس موسسه برای دوره های بعد بلامانع می باشد.

ماده ۲۲- رئیس مؤسسه بالاترین مقام اداری - مالی و فنی مؤسسه بوده و مسئول اداره کلیه امور اداری، اجرایی، تحقیقاتی و آموزشی مؤسسه و واحدهای تابعه می‌باشد.

عزل و نصب و تعیین حقوق کارکنان براساس آئین‌نامه‌های مربوط در حدود اعتبارات مصوب از اختیارات رئیس خواهد بود.

ماده ۲۳- کلیه چکها و اسناد و اوراق مالی باید به امضای رئیس و ذیحساب مؤسسه و یا نمایندگان تام‌الاختیار آنان برسد.

فصل چهارم - سایر مقررات

ماده ۲۴- درآمدهای مؤسسه در قبال خدمات آزمایشگاهی، تحقیقاتی، آموزشی، بازرسی و نظارت بر اجرای استانداردهای اجباری و تشویقی و کاربرد علامت استاندارد، به حساب خزانه واریز و معادل آن حسب قانون بودجه کل کشور در اختیار مؤسسه قرار می‌گیرد.

ماده ۲۵- کمکهای دولت متناسب با نیازمندیهای مؤسسه هر ساله در بودجه کل کشور منظور خواهد شد.

ماده ۲۶- بودجه‌های غیرپرسنلی مؤسسه از محل کمکهای دولتی و درآمدهای اختصاصی بر اساس ضوابط و مقررات عمومی و قانون بودجه کل کشور به مصرف خواهد رسید.

ماده ۲۷- مؤسسه تابع قانون استخدام کشوری و قانون نظام هماهنگی پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ مجلس شورای اسلامی خواهد بود.

ماده ۲۸- رئیس مؤسسه حکم معاون وزیر صنایع را خواهد داشت و از نظر حقوقی و استخدامی تابع مقررات مربوط خواهد بود.

ماده ۲۹- ماموریت انتظامی در کلیه مراحل اجرای این قانون مکلف به همکاری با بازرسان و کارشناسان مؤسسه خواهند بود.

ماده ۳۰- از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر لغو می‌گردد.

قانون فوق مشتمل بر ۳۰ ماده و ۱ تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و پنجم بهمن ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۱/۱۲/۲ به تایید شورای نگهبان رسیده است.